

**KAUPUNGINJOHTAJA, YLIPORMESTARI JUSSI PAJUSEN PUHE
KULTAISTEN HELSINKI-MITALIEN JAKOTILAISUUDESSA ANSIOITUNEILLE
KANSALAISILLE JA 20 VUOTTA LUOTTAMUSTEHTÄVÄSSÄ TOIMINEILLE 12.6.2013**

Arvoisat ansioituneet kansalaiset

Hyvät 20 vuotta kaupungin luottamustehtävissä toimineet

Hyvät läsnäolijat

Onnittelen lämpimästi kultaisen Helsinki-mitalin johdosta. Se on Helsingin kaupungin korkein mahdollinen tunnustus.

Kaupunginvaltuusto päätti oman kunniamerkin perustamisesta vuonna 1955. Sillä haluttiin osoittaa arvonantoa kaupungin tärkeimmille yhteistyökumppaneille sekä pitkään palvelleille luottamushenkilöille ja työntekijöille. Ritarikuntien kanslia on hyväksynyt mitalin kannettavaksi virallisten kunniamerkkien ohella. Perinteisesti kultaiset Helsinki-mitalit jaetaan aina 12. kesäkuuta eli Helsingin syntymäpäivänä.

Perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 463 vuotta. Päätöksen uudesta kaupungista teki Ruotsin kuningas Kustaa Vaasa. Hänen tarkoituksenaan oli kasvattaa valtakuntansa osuutta Itämeren alueen kaupankäynnistä. Helsinki perustettiin erityisesti kilpailemaan Tallinnan kanssa kilpailemaan työpaikoista ja investoinneista. Sama asetelma on voimassa edelleen. Muodostamme käytännössä työssäkäyntiin ja vilkkaaseen liikkuvuuteen perustuvan metropolialeen.

Vantaanjoen suulle perustetusta Helsingistä ei tullut menestystarinaa. Kasvu ei lähtenyt kunnolla liikkeelle, kun sodat ja levottomuudet tämän tästä palauttivat kehityksen lähtöruutuun. Pietari Brahen johdolla kaupunki päädyttiinkin siirtämään nykyiselle paikalleen Vironniemelle.

Vasta Viaporin rakennuskaudella Helsingistä tuli ensimmäisen kerran historiansa aikana menestyvä kauppakaupunki. Erinomaisen puolustusstrategisen asemamme takia Venäjän keisari päätyi vuonna 1812 valitsemaan Helsingin suuriruhtinaskunnan pääkaupungiksi. Tästä lähti kaupungin todellinen kasvu liikkeelle, ja se on jatkunut lähes keskeytyksettä aina nykyhetkeen asti.

1800-luvun alussa kaupungissa oli alle kymmentuhatta asukasta. Nyt asukasmäärä on Helsingissä ylittänyt 600.000 ja metropolialueella miljoonan. Arvioitiinpa milloin milläkin mittapuulla kaupunkiamme, on sen kehitys ollut huimaava.

Pääkaupunki-instituutioiden rakentamista jatkui keisarin suosion turvin yli puoli vuosisataa. Sitä seurasi teollistuminen, liikenneverkoston laajentaminen ja hyvinvointimallimme asteittainen tuotekehittäminen. Kunnallinen demokratia sai alkunsa Helsingissä vuonna 1875, jolloin valtuusto kokoontui ensimmäiseen istuntoonsa senaattori Leo Mechelinin johdolla.

Sotavuosia seurasi jälleenrakentaminen ja 1960-luvulla alkoi kaupungistuminen ja lähiörakentaminen. Jälkiteollisessa yhteiskunnassa kaupunki tekee paluuta juurilleen, kun satama- ja teollisuusalueet ovat vapauttaneet upeita merenranta-alueita uudelle rakentamiselle.

Aina on jokin murros käynnissä. Tällä hetkellä koko vanhaa mannerta vaivaa epävarmuus tulevasta. Rakennemuutos siirtää työpaikkoja muualle ja täytyy keksiä uusia tapoja luoda lisäarvoa. Helsingin vahvuus on huikea osaamispohja ja korkea koulutustaso. Teknologia-alan startupit ja luovien alojen työpaikat ovat erinomainen esimerkki siitä, miten voimme kääntää vaikeaa työllisyystilanteen eduksemme.

Asemamme kiinnostavana kulttuuri- ja taidekaupunkina on vahvan nousujohteinen ja siitä yhtenä todisteena ovat myönteiset matkailuluvut. Saavutettavuutemme jatkuva parantaminen on keskeinen kaupungin elinkeinopolitiikan tavoite. Johtava asemamme Aasian-lennoissa ja Allegro-junayhteys ovat kilpailukykyämme peruskiviä. Sujuvat viisumikäytännöt toivat loppiaiskaudella jopa yli 130 000 venäläistä viettämään uudenvuodenlomaa Helsinkiin.

Hyvinvointimallimme joutuu tulevin vuosina kovalle koetukselle. Kunta- ja soteuudistuksella pyritään luomaan sellaiset rakenteet, joilla kyetään turvaamaan palvelut ikääntyvälle väestölle. Pääkaupunkiseudun kuntia uhkaa eriarvoistuminen. Ehkä suurin huolenaihe on kuitenkin lasten ja nuorten hyvinvointi. Räätelöidyillä toimintamalleilla pyrimme kohtaamaan nuoret koulutus- ja työpaikanhakijat yksilöinä, ja katsomaan kunkin tarpeita erikseen. Hyvät ystävät ja mielekkäät harrastukset ovat pärjäämisen perusta. Kaupungille järjestöjen työ on korvaamattoman arvokasta.

Viime vuosina suomalainen hyvinvointimalli on useissa kansainvälisissä tutkimuksissa todettu maailman parhaimmiston kuuluvaksi. Helsingin nimeäminen World Design Capitaliksi oli tunnustus paitsi suomalaiselle muotoiluosaamiselle myös yhteiskuntamallillemme. Sille ominaisia ovat avoimuus, tasa-arvo ja kestävyys, ja näitä arvoja olemme kaikki olleet edistämässä omalla toiminnallamme.

Arvoisat Helsinki-italien vastaanottajat

Helsingin kaupunki kiittää teitä työstänne Helsingin ja helsinkiläisten hyväksi.

Kultaisen Helsinki-mitalin vastaanottaa kymmenen ansioitunutta kansalaista. Kaupunginhallitus päätti myöntämisestä 27.5.2013. Kuusi luottamushenkilöä palkitaan kahdenkymmenen vuoden toiminnasta kaupungin luottamuselimissä.

Luen seuraavaksi mitalinsaajien nimet ja lyhyen luonnehdinnan kaikista paikalla olevista henkilöistä. Pyydän, että kukin saapuu vastaanottamaan mitalin, jonka jakaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja Tatu Rauhamäki.